

سخن اندیشه

نوشتاری از استاد رسول جعفریان

شیعیان ایرانی امام هادی (ع)
از کوفه تاصفهان

بیشتر شیعیان در قرن نخست از شهر کوفه بودند. این مطلب با مراجعه به کتب رجالی شیعه به خوبی به دست می آید؛ زیرا ملقب شدن این افراد به کوفی، بهترین ملاک برای شناخت نکته ای است که به آن اشاره کردیم. از دوران امام باقر و امام صادق علیهما السلام به این طرف، لقب «قمی» در آخر اسم شماری از اصحاب ائمه به چشم می خورد. این ها اشعری های عرب تباری بودند که در قم می زیستند. در زمان امام هادی (ع)، قم مهم ترین مرکز تجمع شیعیان ایران بود و روابط محکمی میان شیعیان این شهر و ائمه طاهرین علیهم السلام وجود داشت. این نکته را نباید فراموش کرد که [در این دوره] در دست همان اندازه که میان شیعیان کوفه گرایش های انحرافی و غلوآمیز رواج داشت، در قم اعتدال و بینش ضد غلو حاکم بود. شیعیان این دیار، اصرار و ابرام فراوانی در این مسئله از خود نشان می دادند. در کنار قم، دو شهر آبه یا آوه و کاشان نیز تحت تأثیر تعلیمات شیعی قرار داشتند و از بینش شیعی مردم قم پیروی می کردند. در پاره ای روایات از امام هادی علیه السلام شواهد دیگری حاکی از آن است که در قزوین نیز، کسانی از اصحاب آن حضرت ساکن بوده اند. حتی در اصفهان آن دوره که شایع بود اهالی آن حنبلی های متعصبی هستند- و بخش عمده ای نیز چنین بود- گاه شیعیانی از اصحاب امام هادی (ع) حضور داشتند که از آن جمله باید به ابراهیم بن شیبه اصفهانی اشاره کرد. وی گرچه کاشانی بوده، ولی به احتمال زیاد مدتی طولانی در اصفهان می زیسته که ملقب به «اصفهانی» شده است. عکس این مطلب نیز صادق است. چنان که علی بن محمد کاشانی که از اصحاب امام هادی (ع)، است اصلاً اصفهانی بوده است. در روایتی از عبدالرحمن نامی، نام برده شده که از مردم اصفهان بوده و تحت تأثیر کرامتی که در سامرا از امام هادی (ع) دیده به مذهب شیعه در آمده است. در اصفهان قرن چهارم، کسانی که امیر مؤمنان علی (ع) را بیشتر از مال و جان و خانواده خود دوست می داشتند، فراوان بودند. روایت دیگری حاوی نامه ای از امام هادی (ع) به وکیل خود در همدان است که طی آن چنین فرموده: من سفارش شما را به دوستانداران خود در همدان کرده ام.

منبع: حیات فکری و سیاسی امامان شیعه(ع)
انتشارات انصاریان، صص ۵۳۱و۵۳۲

آداب «سیاست مداری» و «سیاست ورزی» در سیره امام هادی (ع)

در سالروز شهادت پیشوای دهم(ع)، به بررسی ویژگی های فعالیت سیاسی و نیز، خصایصی که باید سیاست ورزان در جامعه اسلامی

واجد آن ها باشند، در روایاتی که از آن حضرت به ما رسیده است، پرداخته ایم

سلامت می گذرند و بهر سنگاری می رسند.

■ گریز از قدرت طلبی

نخستین درس امام نهم(ع) به کسانی که گام در مسیر فعالیت های سیاسی می گذارند و در پی کسب قدرت می روند، پرهیز از قدرت طلبی است. در اندیشه الهی آن حضرت، مانند اجداد طاهربیش، قدرت، امری دنیوی و بر این اساس، فانی و گذراست و آن که دل به قدرت ببندد، دچار خسران و زیانکاری می شود. اشعاری که امام هادی(ع)، در مقابل متوکل، آن خلیفه خونریز و ستمکار بر زبان مبارکش جاری می کند، در کنار آموزه های بی شمار دیگر، نشانی از این درس بزرگ دارد. روایت آن دیدار شبانه را، ابن خلکان شافعی آورده است؛ به متوکل عباسی خبر دادند که امام هادی(ع) مشغول گردآوری سلاح و آماده برای قیام است؛ خبری که از اساس کذب بود، اما خلیفه عباسی را بر آن داشت که دستور به بازداشت امام(ع) بدهد. مأموران متوکل، نیمه های شب به منزل آن امام همام بورش بردند و امام هادی(ع) را در حالی بازداشت کردند که مشغول عبادت بود. آن حضرت را همان شب نزد متوکل بردند، در حالی که خلیفه عباسی، مشغول باده نوشی بود. او برای آزار امام هادی(ع) از آن حضرت خواست که چند بیت شعر بخواند. امام(ع) قبول نکرد و فرمود که زیاد اهل شعر نیست؛ اما متوکل اصرار کرد و کار را به جسارت کشاند. امام هادی(ع) به ناچار این ابیات را بر زبان مبارکش جاری کرد، ابیاتی

الدَّاعِيْنَ إِلَيْهِوَالدَّالِّيْنَ عَلَيْهِوَالذَّائِبِيْنَ عَنْ دِينِهِيُخْجِجُ اللَّهُوَالْمُتَّقِدِيْنَ لَضَعْفَاءِعَبَادَ اللَّهِ مِنْ شِيَاك إِلَّا إِلَهِيْسِي وَمَرْدَتِهِ وَمِنْ فِتَاخِ النَّوَصِبِ لَمَّا بَقِيَ أَحَدٌ إِلَّا إِيَّتِيْ عَنْ دِيْنِ اللَّهِ» (شیخ طبرسی، احتجاج، جلد ۱، ص ۱۸، نشر مرتضی) اگر نبود که بعد از غیبت قائم- که درود خدایر اوباد- وجود علمایی که مردم را به سوی پروردگار می خوانند و به وجود او رهنمون می شوند و با حجت های الهی، از دین او دفاع می کنند و بندگان ناتوان خدای را از دام های شیطان و پیروان او می رهانند، بی گمان کسی باقی نمی ماند، مگر آن که از دین خدایر می گشت. امام هادی(ع) برای علمای امت اسلامی، وظیفه خطیر هدایت مردم را قائل شده است و این مهم، در وجه اتّم آن، زمانی ممکن و میسر می شود که اداره جامعه، در جهات مختلف در اختیار و تحت نظارت آن ها باشد. علمای فقیهی که به حکم حدیث مشهور رسول خدا(ص)- که امام خمینی (ره) هم آن را در کتاب «ولایت فقیه» نقل کرده است- جانشین پیامبران اند: «الْفَقَهَاءُ أُمَنَاءُ الرُّسُلِ» (کلینی، الکافی، جلد ۱، ص ۴۶، چاپ اسلامیة) با این قید که «ما لم یَدْخُلُوا فِي الدُّنْيَا»، تا هنگامی که به دنیا وارد نشده اند. از پیامبر اکرم(ص) در باب معنای ورود آن ها به دنیا پرسیده شد؛ آن حضرت فرمود: «اتَّبَاعُ السُّلْطَانِ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ فَاخْذَوْهُمْ عَلَى دِينِكُمْ»؛ پیروزی سلطان است؛ اگر چنین کنند، از آن ها نسبت به دین تان بر حذر باشید. این حدیث گران قدر نبوی، کامل کننده آن روایت نورانی از وجود مقدس امام هادی(ع) است؛ علمای فقیه و آشنای با دین، در ازای داشتن حق حکومت، تکلیفی سنگین بر عهده دارند و باید در برابر خداوند، بابت این تکلیف سنگین، پاسخگو باشند و خوشا به حال آن ها که از این گذر سخت، به

جواد نوائیان رودسری- امام هادی(ع) بخش مهمی از دوران امامت خود را که در سال ۲۲۰ق آغاز شد و با شهادت مظلومانه آن حضرت در سال ۲۵۴ق به پایان رسید، تحت نظر مأموران خلفای ستمگر عباسی گذرانند. آن ها به دلیل وحشتی که از جایگاه و محبوبیت امام هادی(ع) در میان امت اسلامی داشتند، دستور داده بودند که آن حضرت را از مدینه به سامرا منتقل کنند و در یک منطقه نظامی، تحت نظر قرار دهند. این سیاست خصمانه، باعث محدودیت شدید شیعیان، برای دیدار و ارتباط با امام هادی(ع) شد و به نظر می رسید که امام(ع) فرصت لازم را برای تبیین برخی از مسائل، به ویژه مسائل کلان مربوط به جامعه اسلامی، پیدا نکند. با این حال، بررسی منابع تاریخی و روایی نشان می دهد که امام هادی(ع) با وجود آن همه محدودیت و مشکلات ناشی از نوع رویکرد سیاسی عباسیان به ائمه شیعه(ع) و پیروان آن ها، توانست برخی از عالی ترین مفاهیم مورد نیاز در فعالیت های کلان اجتماعی و به ویژه، شاخص های مربوط به سیاست مداری و سیاست ورزی را، در قالب حدیث و ادعیه، برای عموم جامعه اسلامی و به ویژه برای دوستانداران مکتب اهل بیت(ع) تبیین کند. موضوعی که شاید، برخی از آن بی خبر باشند و با توجه به نکاتی که بیان کردیم، توقع ارائه آن را سوی امام دهم(ع) را نداشته باشند؛ در واقع معتقدند که عیار دستور العمل های سیاسی در سیره امام هادی(ع)، مانند ائمه قبل از ایشان نیست؛ حال آن که این انگاره، از اساس باطل است و از امام(ع) نه فقط در امور جزئی، بلکه در امور کلان فعالیت های سیاسی نیز، روایات قابل توجهی باقی مانده که موارد و اشارات مربوط به آن، در زیارت های مشهور «جامعه کبیره» و «زیارت امیرالمؤمنین در روز عید غدیر»، که به آن حضرت منسوب شده، آشکارتر از آن است که نیازی به بیان و تحلیل داشته باشد؛ در این دو میراث گران قدر منسوب به امام هادی(ع)، اوصاف و هبری شایسته جامعه اسلامی، به تفصیل بیان می شود و مفهوم عدالت به عنوان یکی از ستون های اصلی قوام و بقای حکومت، مورد توجه و تحلیل قرار می گیرد؛ موضوعی که به واقع، جوهره سیاست ورزی در آموزه های اسلامی است. با این حال، همان طور که اشاره شد، در بیان مبارک امام دهم(ع)، مباحث سیاسی تنها محدود به کلیّات نمی ماند؛ عصر امام هادی(ع) به دوران غیبت نزدیک است و شیعیان نیازمند تعالیمی هستند که بتوانند با تمسک به آن ها، از عصر غیبت و پیچ های خطرناک دوران پیش روی خود، به سلامت بگذرند. از همین رو، در حادثی که از آن امام بزرگوار به دست ما رسیده، موضوعات بنیادین اداره جامعه شیعه، به صورت جزئی نیز، مورد توجه قرار گرفته است که شاید مهم ترین آن ها، توجه به مسئله فقهات و جایگاه و مسئولیت فقیهان و علما باشد.

■ خوشا به حال آنان که...

از وجود مقدس امام هادی(ع) نقل شده است که فرمود: «لَوْلَا مَنْ يَبْقَى بَعْدَ غَيْبَةِ قَائِمِكُمْ عَنْ الْعُلَمَاءِ

آگهی مزایده فروش ۶/۶ شش قطعه زمین مسکونی و ۱/۱ یک قطعه زمین تجاری شهرداری طبس شماره مزایده ۰۵۷۲۷۵۰۰۰۰۱۰۰۰

شهرداری طبس در نظر دارد براساس مجوز شماره ۶/۱۸۲۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۷ شورای اسلامی شهر طبس نسبت به فروش املاک شهرداری به شرح ذیل با قیمت پایه کارشناس رسمی دادگستری، از طریق مزایده عمومی و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) با شماره مزایده ۰۵۷۲۷۵۰۰۰۰۱۰۰۰ به اشخاص واجد شرایط اقدام نماید. لذا از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به عمل می آید با مراجعه به آدرس www.setadiran.ir نسبت به دریافت اسناد مزایده و تحویل آن اقدام نمایند. در صورت عدم عضویت قبلی، ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی صاحبان امضاء مجاز از سوی متقاضیان جهت شرکت در مزایده الزامی است. ضمناً متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت مشخصات قطعات مربوط به مزایده می توانند هر روزه در وقت اداری به واحد املاک شهرداری طبس مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار : ۱۴۰۱/۱۱/۰۵ روز چهارشنبه ساعت ۱۲:۰۰ **مهلت دریافت اسناد مزایده :** تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ روز یکشنبه ساعت ۱۴:۳۰

مهلت ارسال پیشنهادات : تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ روز چهارشنبه ساعت ۱۴:۳۰

تاریخ بازگشایی : ۱۴۰۱/۱۱/۲۷ روز پنجشنبه ساعت ۱۲:۰۰ **تاریخ اعلام به برنده :** ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ روز یکشنبه ساعت ۱۲:۰۰

ردیف	کاربری	شماره قطعه / پلاک ثبتی	مساحت (مترمربع)	بهای پایه مزایده (ریال)	سپرده شرکت در مزایده (ریال)	آدرس
۱	مسکونی	قطعه ۱	۳۰۴۵	۶.۶۹۹.۰۰۰.۰۰۰	۳۲۴.۹۵۰.۰۰۰	اراضی ضلع شمالی حد فاصل ادامه خیابان شهید صدوقی ۳ غربی تا بلوار شهدای منا
۲	مسکونی	قطعه ۲	۳۰۴۵	۶.۶۹۹.۰۰۰.۰۰۰	۳۲۴.۹۵۰.۰۰۰	اراضی ضلع شمالی حد فاصل ادامه خیابان شهید صدوقی ۳ غربی تا بلوار شهدای منا
۳	مسکونی	قطعه ۳	۳۰۴۵	۶.۶۹۹.۰۰۰.۰۰۰	۳۲۴.۹۵۰.۰۰۰	اراضی ضلع شمالی حد فاصل ادامه خیابان شهید صدوقی ۳ غربی تا بلوار شهدای منا
۴	مسکونی	قطعه ۴	۳۰۴۵	۶.۶۹۹.۰۰۰.۰۰۰	۳۲۴.۹۵۰.۰۰۰	اراضی ضلع شمالی حد فاصل ادامه خیابان شهید صدوقی ۳ غربی تا بلوار شهدای منا
۵	مسکونی	۴۶۹۹/۸۲۷/۲۰۷	۲۴۲.۲۵	۶.۷۸۳.۰۰۰.۰۰۰	۳۳۹.۱۵۰.۰۰۰	اراضی ضلع جنوبی بلوار شهدا مجاور هتل بهمن
۶	مسکونی	۴۶۹۹/۹۵۸/۱۰۷۶	۲۲۴.۲۵	۸.۱۹۸.۷۵۰.۰۰۰	۴۰۹.۹۳۷.۵۰۰	قطعه شماره ۱۸ واقع در بلوار شهدا ضلع غربی مجتمع توریستی
۷	تجاری	۴۶۹۹/۸۲۷/۲۰۰	۵۸.۱۳	۴.۳۵۹.۷۵۰.۰۰۰	۲۱۷.۹۸۷.۵۰۰	اراضی ضلع جنوبی بلوار شهدا مجاور هتل بهمن

- شرکت کنندگان در مزایده می بایست به ازای هر قطعه زمین مورد نظر پیشنهادی، معادل ۵ درصد قیمت پایه را بابت سپرده شرکت در مزایده براساس مبلغ مندرج در جدول فوق به صورت ضمانت نامه معتبر بانکی با اعتبار سه ماهه و یا فیش واریز نقدی به حساب سپرده شهرداری شماره ۴۴۶۵۵۹۹۳۱ بانک تجارت شعبه طبس واریز و اصل رسید تائید شده را ارائه نمایند.
- هزینه های انتشار آگهی، کارشناسی و سایر هزینه های متعلقه، بر عهده برنده های مزایده خواهد بود که در زمان انعقاد قرارداد وصول می گردد.
- شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
- برندگان مزایده هرگاه برابر سایر مفاد مندرج در فرم شرایط خاص مزایده حاضر به انعقاد قرارداد نشود سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
- سپردن تعهد نامه عدم شمول قانون منع مداخله کارمندان در معاملات دولتی توسط شرکت کنندگان در مزایده الزامی می باشد، در غیراینصورت پیشنهاد ناقص تلقی و به آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مزایده شهرداری در سامانه ستاد موجود است.
- علاقتمندان به شرکت در مزایده می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی(توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند:

محمد نصیری-شهردار طبس

شناسه آگهی: ۱۴۴۶۰۴۷

مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه : ۴۱۹۳۴ – ۰۲۱

روزنامه مجله ویژه نامه کتاب

اینفوگرافیک گريد لوگو

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

layout@khorasannews.com